

Maahanmuutto on välttämätöntä Suomen hyvinvoinnille ja vientiteollisuudelle

Suomi muuttuu monimuotoisemmaksi maaksi, ja se haastaa muutokseen niin julkista sektoriamme, palveluitamme kuin koulutusjärjestelmäämme. Hallitusohjelma sisältää hyviä tavoitteita kansainvälisen rekrytoinnin edistämiseksi. Suunnitellut kiristykset kansainvälisten osaajien irtisanomistilanteisiin, pysyvään oleskelulupaan sekä kansalaisuuden saamiseksi herättävät kuitenkin teknologiateollisuuden yrityksissä suurta huolta. Onkin kriittisen tärkeää, että maahanmuuton prosessien sujuvoittamisen lisäksi tehdään myös panostuksia Suomen hyvään vetovoimaan kansainvälisten osaajien kohdemaana sekä maahanmuuttoa tukevaan asenneilmastoon. Maahanmuuton lisääminen on nähtävä investointina tulevaisuuteen – ilmiö on huomioitava monella yhteiskunnan eri sektorilla, ja se vaatii myös resursseja.

Jotta Suomeen saadaan lisää osaajia, tarvitsemme seuraavia toimia:

- Otetaan tavoitteeksi lisätä **Suomen nettomaahanmuutto vuositasolla vähintään 44 000 henkilöön** (vuonna 2022 jo yli 34 300). Näin päästäisiin uralle, joka pysäyttäisi lasten ja työikäisten määrän laskun ja muuttaisi huoltosuhdetta nykyistä suotuisammaksi.
- Luodaan Suomeen pitkäjänteinen ja yli hallituskausien menevä maahanmuuttopolitiikka, joka mahdollistaa Suomen kasvun maahanmuuttomaaksi. Kansainvälisen rekrytoinnin vauhdittamisen lisäksi tarvitsemme toimia sekä osaajien houkutteluun että pitovoiman parantamiseen. Maahantulon syystä riippumatta prosessien on oltava sujuvia ja kotoutumisen toimivaa, jotta maahantulija pääsee mahdollisimman pian osallistumaan yhteiskunnan toimintaan, työhön ja opiskelemaan.
- Hallitusohjelmassa suunnitelluista **lainsäädäntöhankkeista tulee tehdä vaikutusarviot. Kaikki sellaiset toimenpiteet pitää jättää tekemättä**, joilla voisi olla negatiivisia vaikutuksia Suomen vetovoimaan kohdemaana.
- **Pysyvän oleskeluluvan sekä kansalaisuuden ehtojen kiristämisestä on peräännyttävä.** Kiristykset antavat kansainvälisille osaajille väärän signaalin siitä, että he eivät ole tänne tervetulleita.
- Uutta työlupiin liittyvää lainsäädäntöä valmisteltaessa on välttämätöntä huolehtia, että kansainvälisillä osaajilla on todelliset mahdollisuudet työllistyä uudelleen sen sijaan, että kolmen kuukauden kuluttua menettää oleskeluluvan ja pitää poistua maasta. Työllistymisen tuki ja palvelut on viritettävä toimimaan sujuvasti myös kv-osaajille, sillä Suomella ei ole varaa menettää yhtään osaajaa ulkomaille. **Uuden työn hakemiseen sallittavaa aikaa on pidennettävä kolmesta kuukaudesta ainakin erityisasiantuntijoiden kohdalla eikä uutta ilmoitusvelvollisuutta työnantajille tule säätää.** Lainsäädäntövaiheessa on tärkeää tehdä huolelliset vaikutusarvioinnit yrityksiä kuunnellen.

- **Maahanmuuttoprosessimme tarvitsee lisää digitaalisuutta.** Ensivaiheen tunnistautuminen edustustossa voisi tapahtua sähköisesti, lisäksi Suomessa tulee ottaa käyttöön ”yhden luukun” digitaalinen palvelupiste, jossa asiakas saa kaiken tarvitsemansa palvelun ja digitaalisen identiteetin.
- **Työperusteisten oleskelulupien käsittelyä on edelleen sujuvoitettava.** Samaan aikaan koko maahantulon prosessia aina lähetystössä tunnistautumisesta Suomeen työllistymiseen saakka on tarkasteltava asiakasnäkökulmasta ja purkaa hidasteita. Migrin toiminnan kehittämiseen on varattava riittävät resurssit.
- Hallitusohjelmaan kirjattu **sujuvien peruspankkipalveluiden järjestäminen on erittäin tärkeä tavoite**, ja sitä on edistettävä viipymättä. Ajan saaminen pankin asiakaspalveluun ja pankkitilin avaaminen voitaisiin hoitaa sähköisen tunnistautumisen avulla välittömästi sen jälkeen, kun ihminen on saapunut Suomeen ja lupa-asiat ovat kunnossa.
- **Suomeen asettautumisen tuki tarvitsee myös resursseja ja uudenlaista ajattelua.** Tarvitaan toimivia, digitaalisia palveluita, kuten suomen kielen alkeiden koulutusta verkkokursseina. Kielikoulutuksen pitää olla saatavilla jo lähtömaassa ennen Suomeen saapumista.
- Kansainvälistyminen haastaa myös kuntiemme palveluita: erityisesti pääkaupunkiseudulla ja suurissa kaupungeissa **kasvavan maahanmuuttajaväestön tarpeet on huomioitava myös varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämisessä.**
- **Yritykset tarvitsevat myös palveluita ja tukea kansainvälisten osaajien rekrytoimiseksi.** Tuki- ja neuvontapalvelut mm. kansainväliseen rekrytointiin, maahantulon prosesseihin, kielikoulutuksen järjestämiseen ja muihin asettautumista ja kotoutumista tukeviin toimintoihin tulee olla näppärästi saatavilla ja tavoitettavissa eri alojen yrityksille.

Lisätiedot:

Johtava asiantuntija Eero Hiidenvuori
puh. 040 489 3083
eero.hiidenvuori@teknologiateollisuus.fi